

Et patricierhus fylder 100 år

Allehelgensgade 19 blev kendt for en bil, masser af bajere - og en kvie

ROSKILDE: Et af Roskildes få patricierhuse fylder i år 100 år. Det drejer sig om Allehelgensgade 19, hvor advokatfirmaet Povl Krüger nu har til huse.

Ejendommen, i hvis historie blandt andet indgår en fornem bil, millioner af bajere og sodavand samt en løssluppen og ikke særlig renlig kvie, er en af de få Roskilde-ejendomme, der nævnes i oversigten om bygninger af arkitektonisk værdi. Den blev bygget af murermester Carl Schledermann, og efter to års forløb stod den færdig i 1885.

Bygningen blev opført efter tegninger af professor Andreas Laurits Clemmensen, og det sjældent smukke keramiske ornament er udført ved professor Thorvald Bindsbøl.

Foruden Uglebjergvænget 25, Gustav Wied Kastellet, er Allehelgensgade 19 den eneste privatejendom i Roskilde, der er fundet værdig til optagelse i Politikens Forlags »Hvem byggede hvad?«

I dette værk er der selvfølgelig ofret flere sider på domkirken, og ellers drejer det sig om bygninger som Sct. Jørgens Skole, Sct. Hans Hospital, biblioteket, Konventhuset med adskillige flere.

Om Allehelgensgade 19 hedder det blandt andet, at det søregne hus er Andreas Clemmensens første selvstændige arbejde, meget italiensk påvirket.

I sin tid blev Allehelgensgade 19 overtaget af Carl Schledermanns søn, Frederik Schledermann, der senere flyttede over på den anden side af gaden. Han forstod på sin egen stilfærdige måde ubevidst at give Allehelgensgade et særpræg, nemlig ved hjælp af sin bil. Gamle roskildensere husker med vemod og veneration overfor svundne tider hans Buick Cabriolet, der var blevet bygget i 1920'erne, og nu vist nok er medlem af veteranbilfamilien på Alholm. En af de sidste gange, den sås i Roskilde, var, da den i 1948 kørte Roskildes toer med styrmand, der havde vundet guld ved olympiaden i London, i triumftog gennem Roskilde.

Frederik Schledermann solgte i 1920'erne Allehelgensgade 19 til indehaveren af Roskilde Tuborg-depot, Carl Hansen, der siden 1917 havde drevet depotet i Allehelgensgade 16. Der var der efter øl- og sodavandsdepotet i nr. 19 lige til 1971.

I Roskilde og Omegns Fugleskydningselskabs værdifulde samling af gamle fugleskydningsplatter findes en, Carl Hansen lod udarbejde i 1930, året efter at han var blevet fuglekonge.

Plattens illustratør er Edmund Fischer, og hans billede giver et godt indtryk af en idyl i Roskilde for 55 år siden. Det var dengang, man ikke kendte til en ensrettet Allehelgensgade, og da den var brolagt. På billedet ser man et par kraftige jyske heste foran en Tuborg-vogn. Det må have været fejlhuskning fra kunstnerens side, for det har altid været tradition, at Tuborg foran sine vogne har belgiere, mens Carlsberg fører sig frem med

jyske heste.

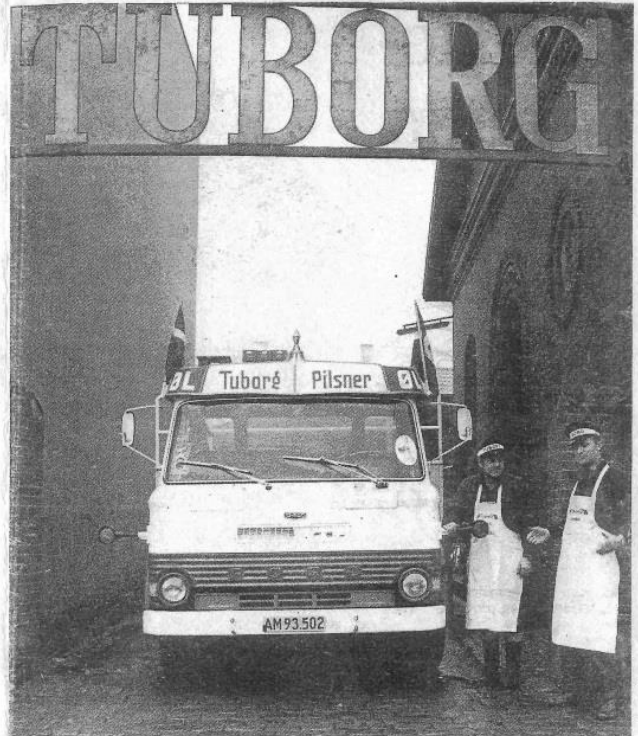
Da Carl Hansen i 1947 trådte tilbage, solgte han ejendommen til den nye depotindehaver, Viggo Olsen, og i hans tid var det ved en ganske bestemt lejlighed ikke bryggerheste, men en kvie, som dominerede Allehelgensgade 19.

Det var en begivenhed, der optog sindene så stærkt, at Roskilde Tidendes daværende redaktør, Christian Thomsen, skrev om den i sin »Årets Vise« i »Jul i Roskilde

Der skete det, at da Viggo Olsen en tidlig morgen kom ned i stuen fra sovegemakkerne på 1. sal, fandt han sig pludselig i selskab med en kvie. Efter at han havde fået gnedet søvnen af øjnene, fandt han ud af at kvien hverken var inviteret på morgenkaffe eller morgenmælk. Han indledte derefter en forfølgelse rundt om det smukke spisetuebord og over de ægte tæpper, men kvien var hurtigere. Den drømte i den specielle form for hoppende galop, som kun kvier kan præstere, adskillige gange rundt om bordet og lod sig først indfange, da nogle falckfolk kom til. Kvien må have været noget af et nervøst genyt. Den fik nemlig under jagten tynd mave, hvilket absolut ikke var befordrende for de kommende dages stemning i Allehelgensgade

Jensens Hjørne

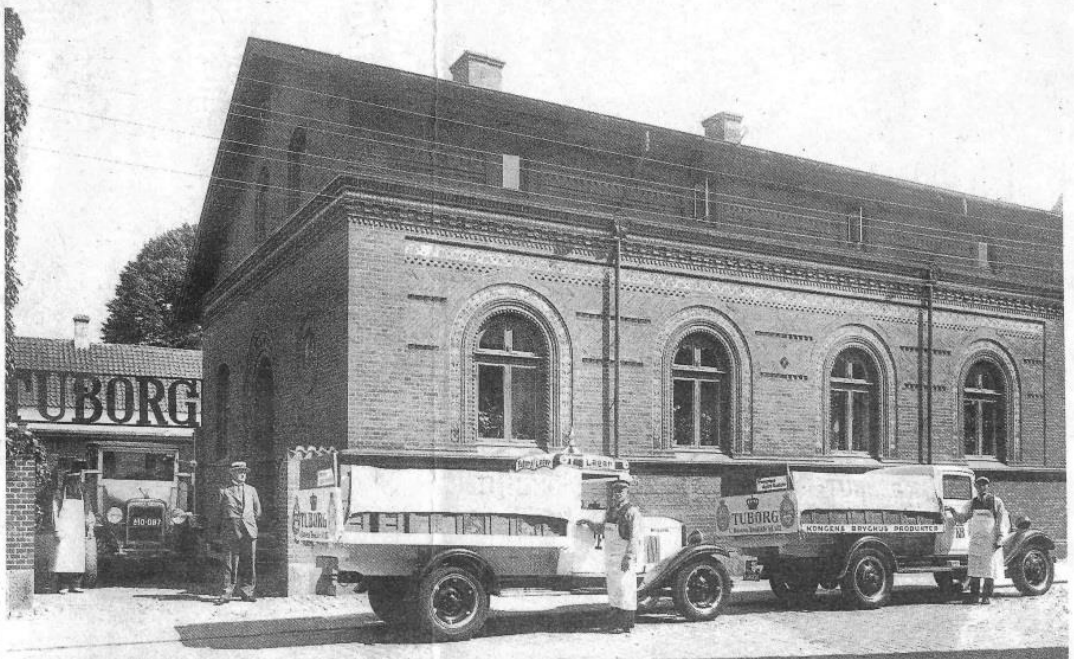
Erik Wibholm, til højre, som nybagt depotindehaver ved indkørslen til Allehelgensgade 19.

19. Forhistorien var, at kvien skulle have endt sine dage på det nærliggende Roskilde Andels Svineslagteri. Det havde den absolut ikke lyst til, hvorfor den tog flugten op ad Køgevej, fortsatte over Jernbanegade og ned ad Allehelgensgade. (Dengang var der ikke lysregulering).

Den var skarpt forfulgt af slagtere og andet godfolk, som efterhånden kom til, og da den nåede nr. 19, har den åbenbart følt situationen så prekær, at den drejede snert til højre og let og elegant sprang op ad trinene til hoveddøren, der tilfældigvis stod åben, hvorefter den med sans for, hvad der kræ-

ves af en gæst i et virkeligt patricierhjem, indlod sig i audiens i stuen.

Men tilbage fra dette kvieagtige sidespring. Efter Viggo Olsens død i 1971 solgte hans enke, Inga Olsen, huset til advokat Povl Krüger, mens selve depotet blev overtaget af Erik Wibholm og flyttet til Store Valby.

Sommerdag ud for Allehelgensgade 19. Dengang var gaden brolagt og biler i Roskilde Amt førte A i nummerpladen.